15/11/2020

Το Άγιον Όρος τιμά τα 108 χρόνια από την απελευθέρωσή του

/ Αγιορείτικα

Εκατόν οχτώ χρόνια συμπληρώνονται σήμερα από την απελευθέρωση του Αγίου Όρους από την τουρκική σκλαβιά. Ήταν 2/15 Νοεμβρίου 1912 όταν στο Περιβόλη της Παναγίας μας υψώνονταν η γαλανόλευκη σκορπίζονταν απέραντη χαρά στους μοναχούς.

Φέτος οι ιδιαίτερες συνθήκες που έχουν επιβληθεί εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού δεν επιτρέπουν πανηγυρικούς εορτασμούς όπως τις προηγούμενες χρονιές. Ωστόσο, οι Αγιορείτες πατέρες εντείνουν τις προσευχές τους για την εξάλειψη της πανδημίας προς ενίσχυση των πιστών.

Τα γενικευμένα περιοριστικά μέτρα που ισχύουν σε όλη τη χώρα οδήγησαν την Ιερά Κοινότητα να απαγορεύσει τις προσκυνηματικές επισκέψεις μέχρι και τις 30 Νοεμβρίου.

Το ιστορικό της απελευθέρωσης

Με την έναρξη των Βαλκανικών Πολέμων και ιδιαίτερα μετά την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης οι Βούλγαροι έδειξαν ξεκάθαρα τις βλέψεις τους και για το

Άγιο Όρος.

Ο Αρχιστράτηγος και διάδοχος του θρόνου Κωνσταντίνος κινήθηκε τότε αστραπιαία στέλνοντας το παρακάτω τηλεγράφημα ενημερώνοντας τον **Πρωθυπουργό Ελευθέριο Βενιζέλο** για την κατάσταση:

Πρωθυπουργόν Βενιζέλον – Αθήνας

Ανάγκη καταληφθεί υπό Αγήματος Στόλου Άγιον Όρος και υψωθεί σημαία διότι μανθάνω ταύτην την στιγμήν ότι Βούλγαροι θα προβώσι εις την κατάληψιν αυτού διά ξηράς.
Παρακαλώ δοθώσινεπειγόντως διαταγαί εις Στόλον.

Θεσσαλονίκη 1.11.1912. Κωνσταντίνος

Ο Βενιζέλος ανταποκρίθηκε θετικά. Την επόμενη μέρα μία ναυτική μοίρα με επικεφαλής το θωρηκτό «Αβέρωφ» απέπλευσε από τον Μούδρο της Λέσβου κατευθυνόμενη προς τον Άθω. Οι μοναχοί αντιλήφθηκαν τα ελληνικά πλοία και ξέσπασαν σε ”πρωτοφανείς εκδηλώσεις χαράς ενώ οι καμπάνες κτυπούσαν χαρμόσυνα”. Στις 11:30 π.μ. ο «Αβέρωφ» υπό τον Ναύαρχο Κουντουριώτη έριξε 21 βολές ανταποδίδοντας τους χαιρετισμούς. Στη συνέχεια το αντιτορπιλικό ”Θύελλα” κατέπλευσε στη Δάφνη και αποβίβασε ένα άγημα 40 ναυτών με επικεφαλής τον Ανθυποπλοίαρχο Παπαγεωργίου που απελευθέρωσε την πρωτεύουσα του Αγίου Όρους τις Καρυές. Λίγο αργότερα ο «Αβέρωφ» με τα

ανιχνευτικά ”Ιέραξ” και ”Πάνθηρ” έφτασε στον όρμο του Πρόβλακα, όπου αποβίβασε 200 άνδρες που κατέλαβαν τη διώρυγα του Ξέρξη. Στις 3 Νοεμβρίου 1912 συνεδρίασαν οι αντιπρόσωποι όλων των μονών εκτός της ρωσικής (του Αγίου Παντελεήμονος) και υπέγραψαν στον κώδικα των πρακτικών μία πράξη με την οποία επικυρωνόταν η κατάλυση της οθωμανικής κυριαρχίας.

Ο Βασίλειος Πάππας, Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών μιλάει στην pemptousia.gr για τα ιστορικά γεγονότα της απελευθέρωσης του Αγίου Όρους από το Ελληνικό Ναυτικό την 2α Νοεμβρίου 1912 και τα όσα συνέβησαν μετά από αυτήν:

Το τηλεγράφημα στον Ελευθέριο Βενιζέλο

Στις 4 Νοεμβρίου 1912 η Ιερά Κοινότητα απέστειλε ευχαριστήριο τηλεγράφημα για την απελευθέρωση του Αγίου Όρους στον πρωθυπουργό Ελευθέριο Βενιζέλο, ο οποίος απάντησε:

«Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25ῃ Νοεμβρίου 1912

Πανοσιολογιώτατοι,

Μετά βαθυτάτης συγκινήσεως, ἀποδεχόμενος τόν φιλόστοργον ὑμῶν ἀσπασμόν, εὐχαριστῶ ἀπό μέσης καρδίας ἐπί ταῖς τιμητικαῖς ἐκφράσεσι, δι’ ὧν μέ περιβάλλουσι αἱ ὑμέτεραι Ἁγιότητες. Ἀντισυγχαίρω νδέ ἐπί ταῖς νίκαις, αἵτινες θείᾳ συνάρσει στέψασαι τά ἑλληνικά ὅπλα, ἀπελύτρωσαν καί τούς τῆς Ἁθωνιάδος τόπους, ἐπικαλοῦμαι τάς πρός τόν Ὕψιστον ὑμετέρας δεήσεις ὑπέρ τῆς κατά τούς κοινούς πόθους περατώσεως τοῦ Ἱεροῦ ἀγῶνος.

Ἐλευθέριος Κ. Βενιζέλος»

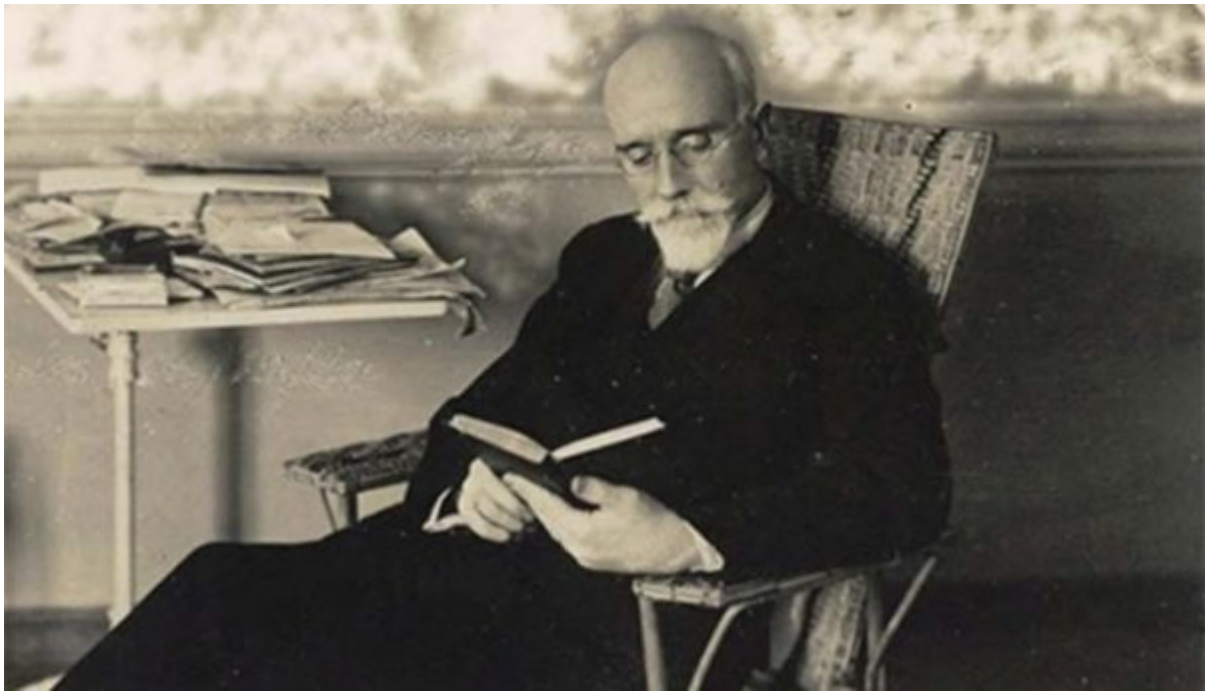

Η μαρτυρία του οσίου Ιερωνύμου του Σιμωνοπετρίτου

Η απελευθέρωση του Αγίου Όρους από τους τούρκος σκόρπισε χαρά καθώς αυτοί για αιώνες καταδυνάστευαν το Περιβόλη της Παναγίας μας μέσα από την κακοδιοίκηση που ασκούσαν. Ένας από τους πατέρες που είχαν ζήσει τη χαρά εκείνης της ημέρας ήταν και ο προσφάτως αναγραφείς στις Αγιολογικές Δέλτους της Ορθοδόξου Εκκλησίας, όσιος Ιερώνυμος ο Σιμωνοπετρίτης. Τέτοια ήταν η χαρά αναφέρει ο όσιος Ιερώνυμος, που ακόμα και οι σιωπηλοί μοναχοί, οι οποίο μόνο δια της προσευχής μιλούσαν, εκείνη την ημέρα αναφώνησαν το ζήτω έμπλεη χαράς. «Και οι σιωπηλοί εκείνοι οι της ερήμου μοναχοί εκραύγαζον το ζήτω», σημειώνει.

Πιο αναλυτικά, σε μεταγενέστερη επιστολή του ο όσιος Ιερώνυμος, γράφει για εκείνη την ημέρα:

“Ήκουες μίαν βροχήν βροντών, αλαλαγμός ηκούετο έξω στα μοναστήρια, καμπάνες ως το Πάσχα έπαιζον χαρμόσυνα και ζήτω με φωνάς που έφθαναν στον ουρανόν. Λοιπόν και οι σιωπηλοί εκείνοι οι της ερήμου μοναχοί εκραύγαζον το ζήτω! Στιγμή αγία! Ημέρα θεία, πανσεβάσμιος, λαμπρά! Ο ήλιος μας έδιδενολόκληρον την λάμψιν του, ο ουρανός με μίαν υπερβολικήν χαράν, η θάλασσα με μίαν γαλήνην, η φύσις όλη με ημάς επανηγύριζεν, ο ήλιος με το φως του, ο ουρανός με το χαρμόσυνον του χρώματός του μας έλεγαν: ιδού το ακραιφνές σημείον της σημαίας της Ελληνικής. Φως και χαρά τα δύο χρώματα της ελευθερίας και ανάπαυσις από τα βάσανα της κακοδιοικήσεως του Τούρκου. Της δε θαλάσης η γαλήνη μας εφώναζεν: ειρήνη θέλει βασιλεύσει πλέον εις το εξής.

Μικρόν ριπίδισμα αέρος και συγκίνησης μέχρι δακρύων με κατέλαβε βλέποντα τον νεκρόν ως ζώντα στολισμένον την ιεράν αυτού στολήν και ήδη τα δάκρυα περιρραίνουν τους οφθαλμούς μου τους αμαρτωλούς αξιωθέντας της ιεράς αυτής χάριτος. Θεέ μου παντοδύναμε! Πόσον θαυμαστώνεις τους αγίους σου. Αληθώς είπας τους δοξάσαντες με δοξάσω”.

Λιτοί εορτασμοί με προσευχή για την απαλλαγή από την πανδημία

Λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού και των περιοριστικών μέτρων που έχουν επιβληθεί στο πλαίσιο του περιορισμού της διασποράς του κορωνοϊού οι φετινοί εορτασμοί στην Αγιώνυμη Πολιτεία δεν θυμίζουν τίποτα σε σχέση με άλλες χρονιές. Ωστόσο, η Ιερά Κοινότητα από τη πρώτη στιγμή της εμφάνισης της πανδημίας ενέτεινε τις προσευχές της για την απαλλαγή από τον κορωνοϊό με δεήσεις και ιερές λιτανείες.

Στο Πρωτάτο και στους ναούς σε όλο το Άγιον Όρος τελέστηκαν ιερές αγρυπνίες από το απόγευμα της Παρασκευής μέχρι και το πρωί του Σαββάτου, με παρακλήσεις και προσευχές για την απαλλαγή από την πανδημία του κορωνοϊού, καθώς και η -με την τήρηση, σε κάθε μοναστήρι, των προβλεπόμενων υγειονομικών οδηγιών αποφυγής εξάπλωσης του κορωνοϊού- πραγματοποίηση λιτανειών των ιερών Λειψάνων και Εικόνων.

Δείτε στιγμές από την Λιτανεία μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας στην Ι.Μ.Μ. Βατοπαιδίου για την απαλλαγή από την ασθένεια-μάστιγα της εποχής μας:

Απαγόρευση επισκέψεων μέχρι τις 30 Νοεμβρίου

Την απαγόρευση προσκυνηματικών επισκέψεων έως τις 30 Νοεμβρίου αποφάσισε η Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους, στο πλαίσιο πρόληψης της εξάπλωσης του κορωνοϊού. Με ανακοίνωση που απέστειλε προς τις μονές , μετά από συνεδρίασή της τη Δευτέρα, η Ιερά Κοινότητα ορίζει ότι δεν θα επιτρέπονται οι επισκέψεις λαϊκών προσκυνητών, με εξαίρεση ελάχιστο αριθμό εργαζομένων και συνεργατών των μονών, μόνο με την επίδειξη της πρόσκλησης από τη μονή και μόνο για τη μονή που έχει εκδοθεί. Επίσης, απαγορεύεται η μετακίνησή τους πέραν της μονής για την οποία ισχύει η πρόσκληση, προς άλλη μονή. Ακόμη, η έξοδος μοναχών από το Άγιον Όρος θα γίνεται με την επίδειξη της άδειας εξόδου που εκδίδεται από κάθε μονή.

Επιμέλεια: Νικόλαος Ζαΐμης